

การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาบ้านมะยงโดยใช้กระบวนการออกแบบอย่างมีส่วนร่วม Bann Ma Ying's Pottery Development Based on Participatory Design Process

ดวงรัก รัตนพันธุ์^{*1} ชัชวาลย์ รัตนพันธุ์² เจษฎา สุขสิกาญจน์¹ เรวัต สุขสิกาญจน์³ และจำเริญ รักเมือง⁴

¹คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

²คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

³สำนักวิชาพหุภาษาและการศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ⁴วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรบ้านบ้านมะยง

Tuangrak Rattanapan^{1*} Chatchawan Rattanapan² Jadsada Suksikan¹

Rewat Suksikan³ and Jumpen Rakmuang⁴

¹Faculty of Humanities and Social Sciences, Nakhon Si Thammarat Rajabhat University

²Faculty of Industrial Technology, Nakhon Si Thammarat Rajabhat University

³School of Languages and General Education, Walailak University

⁴Community enterprises Bann Ma Ying Farmers Group

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้เกิดขึ้นจากการบริการวิชาการภายใต้โครงการพัฒนาธุรกิจอุตสาหกรรมโดยใช้ทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญา ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 10 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาบ้านมะยงโดยใช้กระบวนการออกแบบอย่างมีส่วนร่วม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จำแนกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มสำหรับศึกษาข้อมูล คือ วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรบ้านบ้านมะยง 2) กลุ่มสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบการออกแบบผลิตภัณฑ์ ได้แก่ ผู้จำหน่ายและผู้บริโภค ผลการดำเนินงานสรุปได้ 4 ส่วน ดังนี้ 1) พบว่า วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรบ้านมะยงอยู่พื้นที่ชุมชนโบราณโมคลานโดยส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพทำเครื่องปั้นดินเผาในหลายครัวเรือน รูปแบบการผลิตเครื่องปั้นดินเผาที่นิยมในปัจจุบัน คือ สิ่งของ เครื่องใช้ 2) พบว่า ผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาโทสนีเดียว คือ สีดินแดง ทำจากดินเหนียวมาจากบริเวณที่ราบลุ่มต่ำซึ่งอยู่ทางทิศตะวันออกของบ้านมะยง ผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาไม่มีการเคลือบหรือเพิ่มสีบนลวดลาย ลวดลายที่ได้บนผลิตภัณฑ์จะมาจากฉลุ 3) พบว่า รูปแบบเครื่องปั้นดินเผาที่ต้องการให้พัฒนา คือ ประเภท โคมไฟสนามแบบร่วมสมัย 4) ต้นแบบผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการดำเนินงานในครั้งนี้ ได้แรงบันดาลใจจากศิลปะการฉลุนั่งตะลุจ จำนวน 2 รูปแบบ ประกอบด้วย โคมไฟสนาม ขนาด 40 x 25 เซนติเมตร โคมไฟสนาม ขนาด 35 x 25 เซนติเมตร การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาในครั้งนี้ เกิดขึ้นโดยใช้กระบวนการออกแบบอย่างมีส่วนร่วม ซึ่งนักวิจัย นักออกแบบ และผู้ผลิต ร่วมคิดหาแนวทางการออกแบบเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ ร่วมทดลองทำต้นแบบผลิตภัณฑ์จนเป็นผลสำเร็จ ผู้ผลิตสามารถผลิตซ้ำและจัดจำหน่ายได้ในเชิงพาณิชย์ ถือเป็นการได้ประโยชน์ร่วมกันทุกฝ่าย อีกทั้งยังต่อยอดแนวความคิดในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ได้เองอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ: กระบวนการออกแบบอย่างมีส่วนร่วม, หัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผา

Abstract

The research came from academic service under the Cultural Heritage Based Development Project, Industrial Promotion Center Region 10. This project aims to develop local handicraft based on handicraft making wisdom in Nakhon Si Thammarat Province through participatory design process. The sample of this research was divided into 2 groups including 1) Bann Ma Ying Farmers' Community Enterprise as an information source and 2) dealers and consumers group as a source for product design analysis. The results of the study can be summarized into 4 parts including 1) Bann Ma Ying Farmers' Community Enterprise is located in Mookhalan ancient community. The locals make pottery for a living. Most popular pottery recently is utensils such as pots and plant pots. 2) The colour of the pottery is red clay which comes from the clay in lowlands located in the east of Ban Ma Ying. The pottery is not coated with enamel or coloured on the patterns. The patterns on the products come from fretwork. 3) Products of the market demand temporary outdoor bollard lamps. 4) The prototype products from this research inspired from shadow play fretwork included the 40 x 25 cm and 35 x 25 cm bollard lamps. The product development in this research was based on a participatory design process. Researchers, designers and dealers cooperated to create guidelines for product development and experimented the prototype until it was completed. The manufacturers can reproduce and make commercial sales. This is considered a mutual interest and also a build on an idea for product development.

Keywords: participatory design process, pottery handicraft

บทนำ

หัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาเป็นหัตถกรรมที่อยู่คู่กับชุมชนในนครศรีธรรมราชเป็นเวลาหลายร้อยปี แหล่งสำคัญที่มีการผลิตมาตั้งแต่สมัยโบราณจนถึงปัจจุบัน คือ บ้านมะยิง อำเภอกาญจนดิษฐ์ อยู่ห่างจากชุมชนโบราณโมคลานทางทิศเหนือราว 100 เมตร เป็นชุมชนที่ทำอาชีพเครื่องปั้นดินเผามาแต่โบราณและมักจะเรียกกันว่า แหล่งทำเครื่องปั้นดินเผาโมคลาน (Thai Culture Encyclopedia, 1999) มีการพบเศษภาชนะดินเผาหม้อสามขาและเครื่องมือหินขัดตามเชิงเขา มีร่องรอยการติดต่อค้าขายกับทางใต้ของประเทศไทยและประเทศอินเดีย ต่อมามีการพัฒนาชุมชนเป็นเมืองจนเข้าสู่สมัยทวารวดีและสมัยศรีวิชัย (Kao-ian, K., 2018)

แม้ว่าในจังหวัดนครศรีธรรมราชยังไม่พบผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาที่มีลวดลายหรือรูปทรงที่โดดเด่น แต่ก็ถือได้ว่าสามารถค้นพบวิถีชีวิตและวัฒนธรรมอันยาวนาน อันเห็นได้จากการตั้งถิ่นฐานและโบราณสถาน

วัดพระบรมมหาธาตุวรวิหาร จังหวัดนครศรีธรรมราช ถือเป็นสิ่งที่แสดงออกถึงความเจริญรุ่งเรืองและการสืบทอด สืบสาน รักษาวัฒนธรรมจากอดีตถึงปัจจุบัน

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรบ้านบ้านมะยิง จังหวัดนครศรีธรรมราช คือ ผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาธุรกิจอุตสาหกรรมโดยใช้ทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญา ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาค 10 ซึ่งเป็นผู้ผลิต ผู้จำหน่ายและกระจายสินค้าหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผา โดยมีนางจำเป็น รักเมืองเป็นประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรบ้านมะยิงได้มาเข้าร่วมโครงการฯ ในครั้งนี้ เพราะมีแนวคิดในการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์โดยคาดหวังถึงความเป็นได้ในการสร้างสรรค์ตลาดที่สะท้อนถึงศิลปวัฒนธรรมภาคใต้ Rakmuang, J. (Interview, 2018) จึงเกิดการกระบวนออกแบบอย่างมีส่วนร่วมกับผู้วิจัย นักออกแบบ และผู้ผลิต

จากการศึกษางานวิจัยของสุวิทย์ อินทิพย์ (Intip, S., 2012) ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนางานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาในเอกลักษณ์ของชุมชนมอญปากเกร็ดสำหรับเป็นผลิตภัณฑ์ร่วมสมัย พบว่า แนวทางการประยุกต์ใช้งานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาในเอกลักษณ์ของชุมชนมอญปากเกร็ดต้องคำนึงถึงแนวทางการออกแบบและพัฒนา 5 ประการ คือ ลักษณะท้องถิ่น ความสวยงาม ประโยชน์ใช้สอย ขนาดสัดส่วน และกรรมวิธีการผลิต และผลิตภัณฑ์ที่อยู่ในความต้องการของตลาด คือ ผลิตภัณฑ์ประเภทงานจิตร ผลการดำเนินงานในครั้งนี้ สามารถเป็นแนวทางการสร้างมูลค่าเพิ่มให้ผลิตภัณฑ์สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาบ้านมะยิงโดยใช้กระบวนการออกแบบอย่างมีส่วนร่วม

ระเบียบวิธีการวิจัย

1. วิธีการดำเนินงาน ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 การเก็บข้อมูลภาคสนาม เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับบริบทชุมชนและวิถีชีวิตของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรบ้านมะยิงอยู่พื้นที่ชุมชนโบราณโมคลาน อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่เกี่ยวข้องกับเครื่องปั้นดินเผา กระบวนการผลิต รูปแบบผลิตภัณฑ์ การตลาดในสภาพปัจจุบัน

ส่วนที่ 2 การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาภายใต้บริบทชุมชนของภูมิปัญญาการทำเครื่องปั้นดินเผา กรรมวิธีการผลิตที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค

ส่วนที่ 3 ประเมินผลความต้องการและความพึงพอใจต่อรูปแบบผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาจากผู้จำหน่ายและผู้บริโภค

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้จำหน่ายผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาในจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 100 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามแบบมีโครงสร้าง และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยใช้รูปแบบของสุดาวรรณ มีบัว วันชัย เอื้อจิตรเมศ และวาที ทรัพย์สิน (Meebua, S., Uejitmet, W., & Supsin, W., 2017) รายละเอียดแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์คำถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเลือกตอบ

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบของผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผา ลักษณะปลายเปิด แสดงความคิดเห็น 2 รูปแบบ ดังนี้

รูปแบบที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการด้านรูปแบบของผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาของผู้บริโภค

รูปแบบที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ผลิต ผู้จำหน่าย ผู้บริโภค แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเลือกตอบ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ผลิต ผู้จำหน่าย ผู้บริโภคผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผา ลักษณะแบบสอบถามแบบมาตรฐาน ประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะแบบปลายเปิด

4. วิธีการสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการสร้างเครื่องมือเป็นขั้นตอน ดังนี้

4.1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

4.2 สร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 2 คน เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไข และให้ความเห็นชอบ

4.3 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

4.4 นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยทำการแจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ จากนั้นนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ผลการวิเคราะห์ที่ได้จะนำไปเป็นแนวทางในการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผา

6. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

6.1 แบบสัมภาษณ์ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผา แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์คำถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบของผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผา นำมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

6.2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการด้านรูปแบบของผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาของผู้บริโภค นำมาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ (Percentage)

6.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ผลิต ผู้จำหน่าย ผู้บริโภคผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผา แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ผลิต ผู้จำหน่าย ผู้บริโภคผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผา นำมาหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะนำมาสรุปผล

7. สถานที่ดำเนินการและเก็บข้อมูล วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรบ้านมะยิง อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดนครศรีธรรมราช

สรุปผลการวิจัย

1. กระบวนการผลิตเครื่องปั้นดินเผาวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรบ้านมะยิง

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรบ้านมะยิง ตั้งอยู่ที่ชุมชนโบราณโมคลาน อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพทำเครื่องปั้นดินเผาในหลายครัวเรือน ถือว่าเป็นอาชีพหลัก กระบวนการผลิตเริ่มต้นตั้งแต่ การเตรียมดิน การขึ้นรูป การตกแต่ง และการเผา จากนั้นจะนำไปจำหน่าย โดยทำเป็นกระบวนการผลิตในรูปแบบนี้ตลอดทั้งปี วัตถุดิบที่ใช้ทำเครื่องปั้นดินเผาของบ้านมะยิงทำมาจากดินเหนียวที่มีลักษณะเป็นสีดินแดง มาจากบริเวณที่ราบลุ่มต่ำซึ่งอยู่ทางทิศตะวันออกของบ้านมะยิง การขึ้นรูปขึ้นงานจะใช้แป้นหมุนตามรูปทรงที่ต้องการ เมื่อเสร็จจะนำไปผึ่งให้แห้งพอหมาดแล้วนำไปสู่ขั้นตอนการตกแต่งเครื่องปั้นดินเผา แบ่งออกเป็น 2 วิธีหลัก คือ การแกะสลักหรือฉลุด้วยเหล็กแบนขนาดเล็กลักษณะคล้ายมีดให้เกิดลวดลาย และปั้นเนื้อดินให้เป็นชิ้นงานหรือลวดลายและติดลงบนชิ้นงานด้วยน้ำดิน

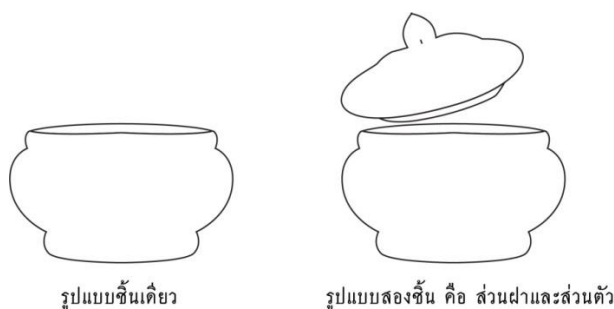
ปัจจุบันผู้ผลิตเครื่องปั้นดินเผาของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรบ้านมะยิงมีเพียง 2 คน คือ ทายาทของประธานกลุ่ม โดยแบ่งหน้าที่กันทำงาน คนที่หนึ่งจะเป็นผู้ขึ้นรูปขึ้นงาน คนที่สองจะเป็นแกะสลักหรือฉลุ ลวดลายและนำไปเผา ทำให้ปัจจุบันกระบวนการผลิตทำได้น้อยลง

2. รูปแบบผลิตภัณฑ์ที่อยู่ในความต้องการของตลาด

ปัจจัยด้านการตลาดของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรบ้านมะยิง ผู้วิจัยพบว่า รูปแบบผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาที่นิยมทำและวางจำหน่ายในปัจจุบันมีอยู่ 4 รูปแบบ คือ กระถางต้นไม้ หม้อดิน แจกัน และโอ่งเล็ก ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์สมาชิกของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรบ้านมะยิง พบว่าวิธีการเรียนรู้ของช่างในกระบวนการผลิตเครื่องปั้นดินเผา คือ ส่วนใหญ่ได้รับการถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น ส่วนหนึ่งได้รับการถ่ายทอดจากช่างปั้นด้วยกัน และอีกส่วนหนึ่งฝึกฝนและหาความชำนาญด้วยตนเอง

3. รูปแบบเครื่องปั้นดินเผาของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรบ้านมะยิง

รูปแบบของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรบ้านมะยิง แบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ คือ รูปแบบชิ้นเดียว และรูปแบบสองชิ้นประกอบเข้าด้วยกัน คือ ส่วนฝาและส่วนตัว

ภาพที่ 1 แสดงรูปแบบเครื่องปั้นดินเผาของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรบ้านมะยิง

ที่มา : Rattanapan, T. (2019)

4. เทคนิคและวิธีการออกแบบ

จากการศึกษาและวิเคราะห์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นภาคใต้ที่ร่วมกันระหว่างผู้วิจัย นักออกแบบ และวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรบ้านมะยิง เพื่อหาศิลปวัฒนธรรมที่สามารถนำมาเป็นแนวทางการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นเผา โดยดำเนินการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ภายใต้กระบวนการผลิต คือ ผลิตง่าย ไม่ซับซ้อน ร่วมสมัย โดยไม่ได้ปรับเปลี่ยนวิธีการผลิตและแปรรูปผลิตภัณฑ์ของทางวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรบ้านมะยิงนัก ผู้วิจัยทำการสังเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage) จากนั้นจัดตารางตรวจสอบความถี่จากคุณลักษณะการผลิตของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรบ้านมะยิง ดำเนินการตรวจสอบความเที่ยงของข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยประมวลผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์ โดยใช้เกณฑ์ในการเลือกความถี่ร้อยละ 50 (Suwanrot, T., Zaeung, O., Leekitwatana, P., & Siripan, A. 2020) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สังเคราะห์และตรวจสอบความถี่จากคุณลักษณะศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นภาคใต้ที่ได้ไปศึกษา

ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นภาคใต้ที่ได้ไปศึกษา	ตรวจสอบความถี่จากคุณลักษณะการผลิตของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรบ้านมะยิง			เกณฑ์คัดเลือกร้อยละ 50
	การแกะสลักหรือฉลุ	ปั้นดินเป็นชิ้นงานติดบนผลิตภัณฑ์	ลงสีให้เกิดลวดลาย	
ศิลปหัตถกรรมการแกะหนังตะลุง	✓	✓	-	66.60
ศิลปหัตถกรรมโนราห์	-	-	✓	33.30
ศิลปวัฒนธรรมสิบสองเมืองนักษัตร	-	✓	-	33.30

จากตารางที่ 1 สังเคราะห์และตรวจสอบความถี่จากคุณลักษณะศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นภาคใต้ที่ได้ไปศึกษา พบว่า ศิลปหัตถกรรมการแกะหนังตะลุงมีความเหมาะสมและมีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับกระบวนการผลิตของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรบ้านมะยิง แปลความหมายโดยใช้เกณฑ์คัดเลือกความถี่ร้อยละ 50 อยู่ที่ร้อยละ 66.60 ผู้วิจัยจึงนำผลดังกล่าวมาเป็นแนวทางการออกแบบผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผา

ศิลปหัตถกรรมการแกะหนังตะลุง เป็นวัฒนธรรมการเล่นหนังหรือละครเงา (Shadow Play) ปรากฏในแหล่งอารยธรรมเก่าแก่ของโลกมาตั้งแต่สมัยโบราณ เช่น อียิปต์ จีน อินเดีย และเกือบทุกประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ลักษณะของรูปหนังที่ใช้เล่นมี 2 แบบ คือ ชนิดที่แบนติดกับลำตัวมีขนาดใหญ่แบบหนังใหญ่ของไทยและหนังสเบก (Nang Sbek) แบบของเขมร (Bussarat, P., 2008) และชนิดที่ส่วนแขนฉลุแยกส่วนลำตัวร้อยหมู่ให้ติดกัน เคลื่อนไหวได้ เช่น หนังสยอง (Nang Ayong) ของเขมร หนังวายังกุลิต (Wayang Kulit) ของมาเลเซีย วายังยาวอ (Wayang Jawa) ของชวา และหนังตะลุงของไทย การแสดงหนังต่าง ๆ ในเอเชีย เช่น

อินโดนีเซีย มาเลเซีย เขมร ไทย โดยเฉพาะอินเดียที่พบตามภูมิภาคต่าง ๆ ทั้งในอินเดียตอนเหนือและอินเดียตอนใต้ การแสดงหนังตะลุงจัดแสดงขึ้นในตอนกลางคืนเพื่อความบันเทิงและเป็นการพักผ่อนหย่อนใจของเกษตรกรชาวไร่ ชาวนา ชวนา การแสดงหนังตะลุงเป็นการสื่อสารระหว่างผู้แสดงหรือที่เรียกว่า “นายหนัง” ไปยังผู้ชมโดยผ่านตัวละครซึ่งเป็นหุ่นเชิดตามเนื้อเรื่องที่เลือกมาแสดง ตัวละครนี้ทำขึ้นจากหนังวัวที่ผ่านกระบวนการหมักและการวาดเป็นรูปแล้วแกะสลักโดยช่างฝีมือในท้องถิ่นที่มีความชำนาญสูงและเป็นหัตถกรรมที่อยู่เคียงคู่กับการแสดงหนังตะลุงมายาวนาน รูปหนังตะลุงซึ่งเกิดจากจินตนาการทางศิลปะของนายหนังและช่างแกะสลักที่ถ่ายทอดจากความคิด จินตนาการร่วมกันซึ่งอาศัยความสามารถของช่างที่แกะสลักหนังด้วยฝีมือที่ประณีตงดงาม ในตัวหนังมีการพัฒนาและวิวัฒนาการเปลี่ยนแปลงให้เข้ากับยุคสมัยอยู่ตลอดเวลา (Rattanapan, C. & Vejchapram, T., 2015) จากการศึกษาและวิเคราะห์ศิลปะการแกะหนังตะลุงสามารถนำเทคนิคการแกะสลักลวดลายรูปตัวละครมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบลวดลายสำหรับการฉลุลายบนผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผา

ภาพที่ 2 แสดงภาพรูปแบบศิลปะหัตถกรรมการแกะหนังตะลุง

ที่มา : Rattanapan, C.(2008)

ภาพที่ 3 แสดงภาพการระดมความคิดอย่างมีส่วนร่วมระหว่างนักวิจัย นักออกแบบ และชุมชน

ที่มา : Rattanapan, T.(2019)

5. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาปัญหาด้านการพัฒนารูปแบบเครื่องปั้นดินเผา

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นจากวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรบ้านมะยิงที่มีผลต่อการพัฒนารูปแบบเครื่องปั้นดินเผา และรูปแบบผลิตภัณฑ์ที่อยู่ในความต้องการของตลาด ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการพัฒนารูปแบบเครื่องปั้นดินเผาและรูปแบบผลิตภัณฑ์ที่อยู่ในความต้องการของตลาด

รูปแบบผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผา	ปริมาณการเลือกในลำดับแรก				รวมทั้งหมด		สรุปผล ความ ต้องการ เป็นลำดับ
	คนในชุมชน		นักท่องเที่ยว				
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	
รูปแบบผลิตภัณฑ์ที่อยู่ในความต้องการของตลาด							
กระถาง	17	34.00	19	38.00	36	36.00	ลำดับ 1
หม้อดิน	8	16.00	6	12.00	14	14.00	ลำดับ 4
แจกัน	14	28.00	13	26.00	27	27.00	ลำดับ 2
โถ่งเล็ก	11	22.00	12	24.00	23	23.00	ลำดับ 3
รูปแบบเครื่องปั้นดินเผาที่ต้องการให้พัฒนา							
โคมไฟสนาม	24	48.00	29	58.00	53	53.00	ลำดับ 1
กระถางสวนถาด	15	30.00	16	32.00	31	31.00	ลำดับ 2
ตลับดินเผาขนาดเล็ก	5	10.00	4	8.00	9	9.00	ลำดับ 3
แจกันสนามทรงสูง	6	12.00	1	2.00	7	7.00	ลำดับ 4

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาด้านการพัฒนารูปแบบเครื่องปั้นดินเผาและรูปแบบผลิตภัณฑ์ที่อยู่ในความต้องการของตลาด พบว่า รูปแบบผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาที่มีปริมาณการเลือกในลำดับแรกของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด รูปแบบผลิตภัณฑ์ที่อยู่ในความต้องการของตลาด ลำดับที่ 1 คือ กระถาง ปริมาณการเลือกคิดเป็นร้อยละ 36.00 ลำดับที่ 2 คือ แจกัน ปริมาณการเลือกคิดเป็นร้อยละ 27.00 ลำดับที่ 3 คือ โถ่งเล็ก ปริมาณการเลือกคิดเป็นร้อยละ 23.00 และลำดับที่ 4 คือ หม้อดิน ปริมาณการเลือกคิดเป็นร้อยละ 14.00 และรูปแบบเครื่องปั้นดินเผาที่ต้องการให้พัฒนามีปริมาณการเลือกในลำดับแรกของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด ลำดับที่ 1 คือ โคมไฟสนาม ปริมาณการเลือกคิดเป็นร้อยละ 53.00 ลำดับที่ 2 คือ กระถางสวนถาด ปริมาณการเลือกคิดเป็นร้อยละ 31.00 ลำดับที่ 3 คือ ตลับดินเผาขนาดเล็ก ปริมาณการเลือกคิดเป็นร้อยละ 9.00 และลำดับที่ 4 แจกันสนามทรงสูง ปริมาณการเลือกคิดเป็นร้อยละ 7.00

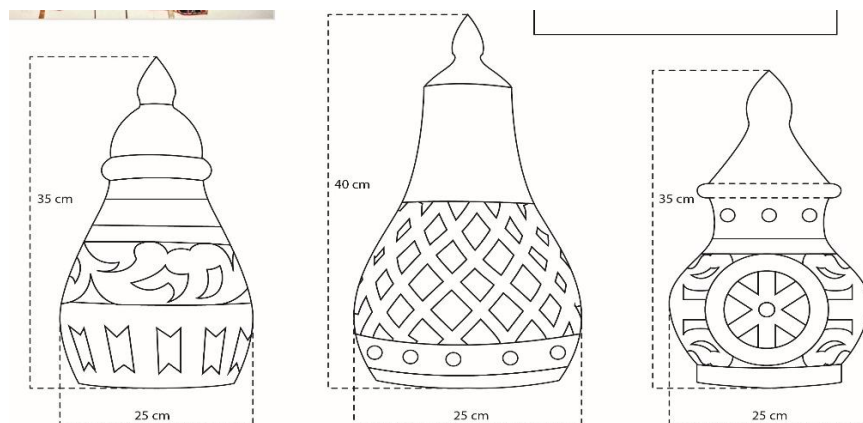
6. การวิเคราะห์ข้อมูลการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผา

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นจากวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรบ้านมะยิงที่มีผลต่อการพัฒนางานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาที่สอดคล้องกับคุณลักษณะด้านศิลปหัตถกรรมการแกะหนังตะลุงในรูปแบบร่วมสมัย ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาที่สอดคล้องกับคุณลักษณะด้านศิลปหัตถกรรมการแกะหนังตะลุงในรูปแบบร่วมสมัย

ลักษณะรูปแบบผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผา	ปริมาณการเลือกในลำดับแรก				รวมทั้งหมด	
	คนในชุมชน		นักท่องเที่ยว			
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
รูปแบบชิ้นเดียว	13	26.00	9	18.00	22	22.00
รูปแบบสองชิ้นประกอบเข้าด้วยกัน	37	74.00	41	82.00	78	78.00

จากตารางที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาที่สอดคล้องกับคุณลักษณะด้านศิลปหัตถกรรมการแกะหนังตะลุงในรูปแบบร่วมสมัย ลักษณะรูปแบบผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาที่มีปริมาณการเลือกในลำดับแรกของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด พบว่า คนในชุมชนมีสัดส่วนชอบรูปแบบชิ้นเดียว ร้อยละ 26 สูงกว่านักท่องเที่ยวที่ชอบร้อยละ 18 ในขณะที่คนในชุมชนมีสัดส่วนชอบรูปแบบสองชิ้นประกอบเข้าด้วยกัน ร้อยละ 74 ต่ำกว่านักท่องเที่ยวที่ชอบร้อยละ 82 ทั้งนี้ผู้วิจัยสรุปผลได้ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่นิยมลักษณะรูปแบบสองชิ้นประกอบเข้าด้วยกัน ปริมาณการเลือกคิดเป็นร้อยละ 78.00 ในขณะที่ลักษณะรูปแบบชิ้นเดียว ปริมาณการเลือกคิดเป็นร้อยละ 22.00

ภาพที่ 4 แสดงการออกแบบภาพร่าง (Sketch Design) จากแนวคิดศิลปะการแกะหนังตะลุง
ที่มา : Rattanapan, T. (2019)

ภาพที่ 5 แสดงภาพการทดลองสร้างต้นแบบผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาโคมไฟสนาม
ที่มา : Rattanapan, T. (2019)

ภาพที่ 6 แสดงภาพกระบวนการนำต้นแบบผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาเข้าเตาเผา
ที่มา : Suksikan, J. (2019)

7. การติดตามและการประเมินความพึงพอใจ

การติดตามผล จากการดำเนินการเป็นไปตามแผนงานและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ เครื่องมือที่ใช้การดำเนินการในครั้งนี้ ถือเป็นการบริการวิชาการอย่างเป็นระบบและเชื่อถือได้ สามารถนำไปสู่การพัฒนาการดำเนินการต่าง ๆ ได้ดี จากแนวคิดในการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาที่สอดคล้องกับคุณลักษณะด้านศิลปหัตถกรรมและการเกษตรในชุมชนร่วมสมัยของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรบ้านมะยิง จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวข้างต้น สามารถนำมาพัฒนารูปแบบเครื่องปั้นดินเผา ซึ่งดำเนินการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ภายใต้กระบวนการผลิต คือ ผลิตง่าย ไม่ซับซ้อน ร่วมสมัย

การประเมินความพึงพอใจ ผู้วิจัยทำการประเมินความพึงพอใจของรูปแบบผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาในกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ผลิต ผู้จำหน่าย และผู้บริโภคผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผา ในลักษณะแบบสอบถามแบบมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ แปลความหมายค่าเฉลี่ย รูปแบบที่ 1 โคมไฟสนาม ขนาด 35 x 25 เซนติเมตร มีค่าเฉลี่ย 4.47 อยู่ในระดับมากที่สุด รูปแบบที่ 2 โคมไฟสนาม ขนาด 35 x 25 เซนติเมตร มีค่าเฉลี่ย 3.93 อยู่ในระดับมาก แบบที่ 3 โคมไฟสนาม ขนาด 40 x 25 เซนติเมตร มีค่าเฉลี่ย 4.27 อยู่ในระดับมากที่สุด

ภาพที่ 7 แสดงภาพต้นแบบผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาโคมไฟสนาม

ที่มา : Rattanapan, T. (2019)

8. สรุปผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินการบริการวิชาการโดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นฐานในครั้งนี้ สามารถสรุปได้ ดังนี้

1. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรบ้านมะยง อยู่ในพื้นที่ชุมชนโบราณโมคลาน อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพทำเครื่องปั้นดินเผาในหลายครัวเรือน รูปแบบการผลิตเครื่องปั้นดินเผาที่นิยมในปัจจุบัน คือ สิ่งของ เครื่องใช้ คือ กระถางต้นไม้ หม้อดิน แจกัน และโอ่งเล็ก
2. ผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาโทนสีเดียว คือ สีดินแดง ทำจากดินเหนียวมาจากบริเวณที่ราบลุ่มต่ำซึ่งอยู่ทางทิศตะวันออกของบ้านมะยง ผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาไม่มีการเคลือบหรือเพิ่มสีบนลวดลาย ลวดลายที่ได้บนผลิตภัณฑ์จะมาจากฉลุ
3. รูปแบบเครื่องปั้นดินเผาที่ต้องการให้พัฒนา คือ ประเภทโคมไฟสนามแบบร่วมสมัย
4. ต้นแบบผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการดำเนินงานในครั้งนี้ ได้แนวคิดจากศิลปะการฉลุหนังตะลุงโดยใช้กระบวนการออกแบบอย่างมีส่วนร่วม จำนวน 2 รูปแบบ ประกอบด้วย โคมไฟสนาม ขนาด 40 x 25 เซนติเมตร โคมไฟสนาม ขนาด 35 x 25 เซนติเมตร

ภาพที่ 8 แสดงภาพต้นแบบผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาแบบโคมไฟสนาม
ที่มา : Rattanapan, T. (2019)

ภาพที่ 9 แสดงภาพการประเมินผลงานการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผู้ทรงคุณวุฒิ
ที่มา : Suksikan, J.(2019)

ภาพที่ 10 แสดงภาพการเผยแพร่ผลงานนิทรรศการวัฒนธรรมและภูมิปัญญา สู่การเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ
ณ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
ที่มา : Rattanapan, T. (2019)

อภิปรายผล

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรบ้านมะยิง คือ ผู้ประกอบการที่อยู่ในพื้นที่ชุมชนโบราณโมคลานมีวิถีชีวิตและวัฒนธรรมอันยาวนานในเรื่องของการทำหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผา ซึ่งเป็นผู้ผลิต ผู้จำหน่ายและกระจายสินค้าหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผา โดยกระบวนการผลิตเริ่มต้นตั้งแต่การเตรียมดิน การขึ้นรูป การตกแต่ง และการเผา ความแตกต่างของในส่วนกระบวนการตกแต่งของวิสาหกิจชุมชนเครื่องปั้นดินเผาบ้านมะยิง คือ การแกะสลักหรือฉลุด้วยเหล็กแบนขนาดเล็กลักษณะคล้ายมีดให้เกิดลวดลาย และปั้นเนื้อดินให้เป็นชิ้นงานหรือลวดลายและติดลงบนชิ้นงานด้วยน้ำดิน ปัจจุบันทายาทการสืบสานจำนวนน้อยลงส่งผลให้กระบวนการผลิตทำได้น้อยลงเช่นกัน รูปแบบผลิตภัณฑ์ที่นิยมทำและวางจำหน่ายในปัจจุบันมี 4 รูปแบบ คือ กระจ่างต้นไม้ หม้อดิน แจกัน และโถงเล็ก วิธีการเรียนรู้ในกระบวนการผลิตของช่างส่วนใหญ่ได้รับการถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น และอีกส่วนหนึ่งฝึกฝนและหาความชำนาญจากช่างด้วยกัน รูปแบบเครื่องปั้นดินเผาของวิสาหกิจชุมชนเครื่องปั้นดินเผาบ้านมะยิงมี 2 รูปแบบ คือ รูปแบบชิ้นเดี่ยว และรูปแบบสองชิ้นประกอบเข้าด้วยกัน

ผลการศึกษาและวิเคราะห์ศิลปหัตถกรรมการแกะหนังตะลุงเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ร่วมกัน ผู้วิจัยนำเทคนิคลวดลายฉลุหนังตะลุงมาใช้เป็นลวดลายแกะฉลุนบนเครื่องปั้นดินเผา ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการพัฒนารูปแบบเครื่องปั้นดินเผา คือ โคมไฟสนาม และรูปแบบผลิตภัณฑ์ที่อยู่ในความต้องการของตลาด คือ กระจ่าง ลักษณะของรูปแบบผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาที่ต้องการให้พัฒนา คือ รูปแบบสองชิ้นประกอบเข้าด้วยกัน การติดตามและประเมินผลความพึงพอใจเป็นไปตามแผนงาน เครื่องมือที่ใช้การดำเนินการในครั้งนี้ถือเป็นการบริการวิชาการอย่างเป็นระบบและเชื่อถือได้ สามารถนำไปสู่การพัฒนาการดำเนินการต่าง ๆ ได้ดี

การออกแบบและพัฒนาเครื่องปั้นดินเผาของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรบ้านมะยิง ผู้วิจัยพบว่า รูปแบบเครื่องปั้นดินเผาที่ต้องการให้พัฒนา คือ ประภาโคมไฟสนามแบบร่วมสมัย ต้นแบบผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการดำเนินงานในครั้งนี้ ได้แนวคิดจากศิลปะการฉลุหนังตะลุงโดยใช้กระบวนการออกแบบอย่างมีส่วนร่วม จำนวน 2 รูปแบบ ประกอบด้วย โคมไฟสนาม ขนาด 40 x 25 เซนติเมตร โคมไฟสนาม ขนาด 35 x 25 เซนติเมตร สรุปได้ว่าแนวทางในการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาบ้านมะยิงเป็นผลิตภัณฑ์แบบร่วมสมัยที่ตรงตามลักษณะบริบทชุมชน มีความสวยงาม มีประโยชน์ใช้สอย ขนาดสัดส่วน และกรรมวิธีการผลิต ผู้ผลิตสามารถผลิตซ้ำและจำหน่ายได้ในเชิงพาณิชย์

ข้อเสนอแนะสำหรับนำไปใช้ประโยชน์

1. ข้อค้นพบ คือ ดินเหนียวที่นำมาใช้ทำเครื่องปั้นดินเผา ต้องมาจากบริเวณที่ราบลุ่มต่ำซึ่งอยู่ทางทิศตะวันออกของบ้านมะยิง ถ้าเป็นดินเหนียวประเภทอื่น จะทำให้คุณสมบัติของเครื่องปั้นดินเผาไม่คงทน
2. การบริการวิชาการโดยกระบวนการวิจัยเป็นฐานในการดำเนินงาน จะเป็นส่วนช่วยให้ชุมชนได้รับประโยชน์อย่างแท้จริง และยั่งยืน

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีวิจัยที่ต่อยอดองค์ความรู้จากเครื่องปั้นดินเผาในจังหวัดใกล้เคียง เช่น สงขลา สุราษฎร์ธานี เป็นต้น
2. สามารถนำกระบวนการวิจัยไปปรับใช้กับงานออกแบบประเภทอื่น ๆ เช่น การออกแบบลวดลายการออกแบบกราฟิก เป็นต้น

References

- Bussararat, P. (2008). Songkhla Lake: Womb of Shadow Puppet and Nora Dance. *Thaksin Khadi Journal*, 7(2), 27-50. (in Thai)
- Intip, S. (2012 July-December). The development of handicrafts, pottery in the identity of the Mon Pak Kret community for contemporary products. *Academic Journal, Faculty of Industrial Technolog, Lampang Rajabhat University*, 5(2), 89-101. (in Thai)
- Kao-ian, K. (2018). The Study of Development for Pottery Products Presenting Identities of Bann Ma Ying Farmer Group in Nakhon Si Thammarat. *Walailak Abode of Culture Journal (Special Issue of Architecture and Design) Walailak University*, 18(1), 101-117. (in Thai)
- Meebua, S., Uejitmet, W., & Supsin, W. (2017 January-June). Changes in The Way of Life and The Impact of Tourism on The Local Way of Kiriwong Life. *Narkbhut Paritat Journal Nakhon Si Thammarat Rajabhat university*, 9(1), 128-139. (in Thai)
- Navagitpaitoon, N. (2017). A Development Learner Competencies by Research: Classroom Action Research. *Narkbhut Paritat Journal Nakhon Si Thammarat Rajabhat university*, 9(1), 151-163. (in Thai)
- Pansomsong, S. (2014). *Three-Dimensional Shapes of Modern Shadow Puppet*. (Master's degree dissertation). Silpakorn University. (in Thai)
- Rattanapan, C. & Vejchapram, T. (2015). *Souvenir Design Inspired by Arts and Culture in The South of Thailand*. Bangkok: National Research Council of Thailand. (in Thai)
- Thai Culture Encyclopedia. (1999). *Pottery Handicraft in The South of Thailand (3)*. Bangkok: The Thai Cultural Encyclopedia Foundation. Retrieved from http://www.tungsong.com/NakhonSri/manufacture/machin_din/index_machin.html (in Thai)
- Suwanrot, T., Zaeung, O., Leekitwatana, P., and Siripan, A. (2020). The Essential digital competency For undergraduate students in Thai higher education institutions : Academic documents analysis. *Narkbhut Paritat Journal Nakhon Si Thammarat Rajabhat university*, 12(2), 88-106. (in Thai)

ผู้เขียน

นางดวงรัก รัตนพันธุ์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

1 หมู่ 4 ตำบลท่าจีว อำเภอมือง จ.นครศรีธรรมราช 80280

E-mail : tuangrak.r@gmail.com

นายชัชวาลย์ รัตนพันธุ์

คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

1 หมู่ 4 ตำบลท่าจีว อำเภอมือง จ.นครศรีธรรมราช 80280

E-mail : rattanapanchatchawan@gmail.com

นางเจษฎา สุขสิกาญจน์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

1 หมู่ 4 ตำบลท่าจีว อำเภอมือง จ.นครศรีธรรมราช 80280

E-mail : jadesada_suk@gmail.com

รองศาสตราจารย์เรวัต สุขสิกาญจน์

สำนักวิชาพหุภาษาและการศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

อาคารวิชาการ 5 เลขที่ 222 ต.ไทยบุรี อ.ท่าศาลา จ.นครศรีธรรมราช 80160

E-mail : suksikarn@gmail.com

นางจำเป็น รักเมือง

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรบ้านบ้านมะยง

18 หมู่ที่ 6 ต.โพธิ์ทอง อ.ท่าศาลา จ.นครศรีธรรมราช

E-mail : changkwang@hotmail.com